אילימא מסוס דמקוף סולמת לטור • הוה מצי לאקשויי מר' יוחנן נופיה דאמר לעיל יוצלים תלמלת לתוחיה כעזולות בלילה חייבין עליה משום רה"ר ומתה הכא הוי לגיבא דר' יהודה, דחיים ליה דאתו רבים ומבטלי מחיצה והכא לגיבא דרבנן:

דילמא מעלות ומורדות קממרת ודווקא בארץ ישראל כדמפרש טעמא כמשך יהושע לוהב ישראל היה לכל בחולה לארץ חייב ואליבא דר' יהודה לכל לרבנן בחולה לארץ חפי' ומבטלי מחיצה ומיהא דלרבנן כל ארץ ישראל מעלה רה"י ע"י סולמת לטור ומחתנת דגדי וכבל נמי דמקוף לה דיגלת ולא לאתו רבים ומבטלי מחיצה מקום ולר' יוחנן דאמר בפרק הדר (נקמן ד' מ:) קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה חפי' טור וחפי' טוריים הזורק לתוכו חייב והוא הדין חפי' לחלף טוריס דמה שיעור יהיה וי"ל דמחיצה שחיצה עשויה בידי אדם לא חשיבא מחיצה כולי האי וחפי' לרבנן מודו לאתו רבים ומבטלי מחיצה:

קרקפנא חזיתיה לרישך דרישך ליתו רבים ומבטלי ליה לכל שכן שאינן כדרגלי מדבר. בעא מיניה רחבה מרבא תל המתלקט עשרה מתוך ארבע ורבים בוקעין בו חייבין עליו משום רה"ר או אין חייבין עליו, אליבא דרבנן לא תיבעי לך השתא ומה שם דניחא תשמישתיה אמרי רבנן לא אתו רבים ומבטלי לה מחיצתא הבא דלא ניחא תשמישתיה לא כל שכן כי תיבעי לך אליבא דר' יהודה מאי שם דניחא תשמישתיה הבא הוא דלא ניחא תשמישתיה לא אתו רבים ומבטלי מחיצתא או דילמא לא שנא א"ל אין ואפילו במעלות בית מרון א"ל אין אתיבית (ה) חצר שהרבים נבנסין לה בזו ויוצאין (ו) בזו: ת"ר לטומאה ולשות היחיד לשבת מני אילימא רבנן, השתא ומה שם דניחא תשמישתיה אמרי רבנן לא אתו רבים ומבטלי מחיצתא הבא דלא ניחא תשמישתיה לא כ"ש אלא לאו ר' יהודה היא לא לעולם רבנן ורה"ר לטומאה איצטריכא ליה לר"ש *מבואות המפולשות בבורות בשיחין ובמערות רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה בבורות סלקא דעתך אלא לבורות רשות היחיד לשבת ורשות הרבים לטומאה מני אילימא רבנן השתא ומה שם דניחא תשמישתיה אמרי לא אתו רבים ומבטלי לה הבא דלא ניחא תשמישתיה לא כ"ש אלא לאו ר' יהודה היא לא לעולם רבנן ורה"ר לטומאה איצטריכא ליה לר"ש שבילי בית גילגול וכיוצא בהן רשות היחיד לשבת ורה"ר לטומאה ואיזהו שבילי בית גילגול אמרי דבי ר' ינאי כל שאין העבד יכול ליטול ממה שבתוכו ויוצא לפני סרדיוט ורוץ לפני סרדיוט מני אילימא רבנן השתא ומה שם דניחא תשמישתיה אמרי לא אתו רבים ומבטלי לה הבא דלא ניחא תשמישתיה לא כל רבנן לא אתו רבים ומבטלי לה מחיצתא הבא דלא ניחא תשמישתיה לא כל שכן אלא לאו רבי יהודה היא א"ל שבילי בית גילגול דאמרת יהושע אוהב ישראל היה עמד ותיקן להם דרכים וסרטיא כל היכא דניחא תשמישתיה מסרה לרבים כל היכא דלא ניחא תשמישתיה מסרה ליחיד: **מתני'** *אחד בור הרבים ובאר הרבים ובאר היחיד עושין להן פסין אבל לבור היחיד עושין לו מחיצה גבוה י' טפחים דברי ר' עקיבא ר' יהודה בן בבא אומר יאין עושין פסין אלא לבאר הרבים בלבד יולשאר עושין חגורה גבוה עשרה טפחים:

גמ'

*[לעולם בו לא"י והוא גבוה י' טפחים: **ומפקנא.** מורד חרין עמוק י' טפחים ורחב ד' סביב ת"י מחידך גיסא] והוי לה מחילה ומכי דאסור לטלטולי מדרבנן, מיהו לאו ר"ס דלוריימא היא עליה: **מעלות ומורדות שבה קממרת** • שמן חייבין עליהם משום ר"ס ל' לאו ניחא דליהו לה דיגלת ולא סוי רה"ר: **קרקפנא** • בעל הגולגולת לעומר לאדם שהוא עמודי • על בית מדרשו של ר' יוחנן: **שאינן כדרגלי** מדבר • דאין פחותים מו' פרטות על עסרה: **ולא ניחא תשמישתיה** • דרך פחותים לרבים להדיחה שהפחתן קלין ונידונין יום כולו ופשיטא דלא מבטלה בקיעת רבים למחילות: **אלא לאו ר' יהודה** • ופשיטא דניחא תשמישתיה מודי: **בבורות סלקא דעתך** • היכי הוי מבוי בתוך הבור: **בבורות** • שיש בור ברחבו אחד ובשפה אחת אבל אחת מהלכין שם עד שעוברין: **שבילי בית גילגול** • מעלה גבוהה וזקופה היא בתוך ישראל: **יהושע** מוסב ישראל היה • **ובמעלות ומורדות** דאתך ישראל מודינא לך דאין חייבין בשאר עליהן וכי אמינא לך דחייבין בשאר תרומות קתני: **מתני' בור** רבים • לי פסקי מיא מדכרי אהדדי: **נאבר רבים** • נמי אבי דהא לא פסקי מיא: **נאבר רבים** • דאינו תרתי למטלטולתא: **מבואר** • היקף של טפחים:

אלא לאו ר' יהודה. וה"מ ולוקמא כגון שיש שתי מחילות גמורות דבהחיא ודלי מודה ר' יהודה וי"ל דע"כ בשנפרצה מד' רוחות דלי בנפרצה מב' רוחות מאי לריך לדלי אלא ניחא תשמישתיה לפי' ניחא תשמישתיה נמי כדפריך לרבנן: **תא** שמע מבואות המפולשות • בפסכת טהרות (פ"ו מ"ו) גרסי' בגיטות וכיוצ וכיוצ בורות שבתוך גיגיות פי' רבינו חננאל וכגון שהכור רחוק מן הכותל ג' טפחים מכל לד והולכין דרך כאן וכאן וקא משמע לן דלפי' הכי לא בעלי מחילה דלי בור

רבינו חננאל

ניסא (ר"ת כגון מוקצה שאמרינו) [משום] דחד ג' ים א דסלמא דצור גבוה וחד גיסא מחתנא דגדר בבל נמי חד גיסא מקף לה פרת וחד גיסא מקף לה דיגלת כל העולם כולו מקף ליה או קיאנוס. פי' בחר אלמוחים. דלבא מעלות ומורדות דא"י שהן מוקצין [אין חייבין עליהן משום רשות הרבים אל קרקפנא בלשון נולגולת נדולה מבין העמודין של בית המדרש ראיתי ראשך כשאמר ר' יוחנן זו השמועה וכן א"ר אבהו אמר רבי יוחנן מעלות שבארץ ישראל כמו תל שהוא מוקצה וכיוצא בו ומורדות כגון חריצין מרוחחין וכיוצא בהן אין חייבין עליהן משום רה"ר לפי שאינן כדרגלי מדבר שהיו העגלות מהלכין בהן והיו הדרכים משוין בלא רצפין ובלא נקבין ובלא פתחים. בעא מיניה רחבה מרבא תל המתלקט י' טפחים נובה מתוך ד' אמות ורבים בוקעין בו כלומר עוברין ושבין ע"ג התל התיא מהו. אליבא דרבנן דאפרי בפסקין אע"ג דפסקי להו רבים לא תיבעי לך דהא לא חיישינן להפסק' ורה"י היא כי תיבעי לך אליבא דר' יהודה דאמר יפלקנה לצדדין דהפסקה מבטלת למחיצות מאי דהם בפסין דניחא השמישתיה אסרינן דהפסקה מבטלת דהא דשו בה רבים לפיכך היא כרה"ר. אבל הבא דלא ניחא תשמישתיה אפי' (היא) [דהפסק'] אפסקוה אסרינן בסולה דעתיה ואסיקנא*) אפסק דר' יהודה מבטלת למחיצות ואפי' לא ניחא תשבישתיה אלא עולין לאותו התל ולכל (מוציא) [כיוצא] בו בחבל וכן אפי' מעלות של בית חורון ומותבינן עליה מהא חצר שהרבים נכנסין בו בצד זה ויוצאין בצד אחר כנגדו הרי"ו לשבת ורה"ר לטומאה שפסק נגע בה פסק לא נגע בה פסק מטומאה בריה"ר מטמא בריה"ר מאי לאו ר"י היא ותקני רה"ר לשבת ורחיצן לא רבנן הוא ורה"ר לטומאה אצטריכא ליה: ת"ש מבואות המפולשין לבורות שיחין ומערות כו' כגון שיש חוץ למבוי בור או שיח כו' שנכנסין למבוי מצד זה ויוצאין מצד האחר למלאות מים מן הבור או מן השיח או מן המערה שחוץ למבוי על פני המבוי הרי לשבת ורה"ר לטומאה. פ' שביל מקום מעבר צר כדתרגמי' בששעל הכרמים בשביל כרמיא (משעול משעול) כלומר אין זה יכול ליכנס עד שיצא חבירו כלומר אין מכיל המעבר שני בני אדם בית נדבי**). מלשון נידוד חמשה וחמיצה חמשה. ואמרינן דבי ר' ינאי כל שאין העבר יכול ליטול ממה של חבירו ירוד לפני חבירו שבילי בית דגרגר כל מקום צר. ופרקינן ויהושע א"ה היה לישראל ותיקן להם דרכים וסרטאות כל היכא דניחא תשמישתיה מסרה לרבים. וכל היכא דלא ניחא תשמישתיה לא מסרה לרבים: [**מתני'**] ר' יהודה בן בבא אומר אין עושין פסין אלא לבור בית"ר בלבד אמר

*) ת"י מי עבד יכול לארון הוה ניחא תשמישתיה ותקו רבים ומבטלי ממילתא לרבי יהודה ולא מסרה ליחיד [תוספות יבמות]:

כב א מי"ו פ"ד מהלי שבת הלכה ד סמג עשין סה טור ופ"ע לאוין סי' שמה סעיף יד:
כג ב מי"ו פ"ב מהלי שאר מלאכות הלכה ג:
כד ג מי"ו פ"ו מהלי שבת הלכה ג:
כה ד מי"ו שם הלי לא:

נ"ב
מעלות ומורדות שבארץ ישראל חייבין עליהם משום רה"ר

נ"ב
תל המתלקט עשרה וכו' הרבים בוקעין בו מה דינו כו' - וכו' - רה"י

מתנה
ר' תשובת רב האיי לשאלה ד"ה

רש"ל

[עיין תוס' יבמות שם. ד"ה מזיחים]

הגהות הב"ח
(ה) גמ' ויוצאין בזו רשות היחיד לשבת וכרשות הרבים לעומתה מני: (ו) רש"י ד"ה לבורות וכו' וכפשה קלרה כ"ל ותיבה מחק נמחק:

[יבמות שם.]

[מנחות שם.]

[לעיל יח.]

[עיין נג: תוס' ד"ה מייבי]